

ECLI:NL:RBAMS:2021:5117

Instantie	Rechtbank Amsterdam
Datum uitspraak	15-09-2021
Datum publicatie	15-09-2021
Zaaknummer	C/13/704886 / KG ZA 21-621
Rechtsgebieden	Civiel recht
Bijzondere kenmerken	Kort geding
Inhoudsindicatie	YouTube (Google) hoeft verwijderde video van speech van Tweede Kamerlid over de coronamaatregelen niet terug te plaatsen. Recht op eigendom, vrijheid van onderneming en vrijheid van meningsuiting. Verwijdering op grond van Communityrichtlijnen (Covid-beleid) van YouTube niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar en niet in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt (artikel 6:162 BW).Verwijzing naar vonnissen voorzieningenrechter rechtbank Amsterdam 13 oktober 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:4966 en 18 augustus 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:4308 en Appleby-arrest van het EHRM van 6 mei 2003, ECLI:CE:ECHR:2003:0506 JUD 004430698
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl Computerrecht 2021/253 met annotatie van M. Klos

[Verrijkte uitspraak](#)

Uitspraak

—

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht, voorzieningenrechter civiel

zaaknummer / rolnummer: C/13/704886 / KG ZA 21-621 MDvH/MB

Vonnis in kort geding van 15 september 2021

in de zaak van

1. de vereniging

FORUM VOOR DEMOCRATIE,

gevestigd te Amsterdam,

2. de stichting

FORUM FOR DEMOCRACY INTERNATIONAL,

gevestigd te Amsterdam,

3. **[eiser 3],**

wonende te [woonplaats] ,

eisers bij dagvaarding op verkorte termijn van 23 juli 2021,

advocaten mr. D.M. Linders en mr. J.R. van Dorp te Amsterdam,

tegen

de vennootschap naar Iers recht

GOOGLE IRELAND LIMITED,

gevestigd te Dublin (Ierland),

gedaagde,

advocaten mr. A. Strijbos en mr. D. Verhulst te Amsterdam.

Eiseressen sub 1 en 2 zullen hierna FvD en FvD International worden genoemd. Eisers zullen gezamenlijk ook met FvD c.s. worden aangeduid. Gedaagde zal hierna Google of YouTube worden genoemd.

1 De procedure

Ter zitting van 1 september 2021 hebben eisers de vorderingen zoals omschreven in de dagvaarding toegelicht. Google heeft aan de hand van een op voorhand ingediende conclusie van antwoord verweer gevoerd. Beide partijen hebben schriftelijke stukken en een pleitnota ingediend.

Ter zitting waren aanwezig:

- aan de kant van eisers: mr. [eiser 3] (ook als voorzitter van FvD en FvD International), [naam 1] (vicevoorzitter FvD), mr. [naam 2] (juridisch medewerker), met mr. Linders en mr. Van Dorp;

- aan de kant van Google: mr. [naam 3] , senior legal counsel Google Netherlands BV, met mr. Strijbos en mr. Verhulst.

Vonnis is bepaald op heden.

2 De feiten

2.1. FvD is een politieke partij die op 15 maart 2017 voor het eerst meedeed aan de Tweede Kamerverkiezingen en toen twee zetels behaalde. [eiser 3] werd lijsttrekker en fractievoorzitter. Momenteel heeft FvD vijf zetels in de Tweede Kamer en drie in de Eerste Kamer.

2.2. FvD is kritisch ten aanzien van het regeringsbeleid op het gebied van de bestrijding en preventie van Covid-19 (Corona) besmettingen en is het met de maatregelen in dat kader veelal niet eens.

2.3. Google is onderdeel van Alphabet Inc., een beursgenoteerd Amerikaans bedrijf dat internetdiensten aanbiedt, waaronder de Google zoekmachine. Sinds 2006 is het YouTube-videoplatform, waarop gebruikers kosteloos video's/filmpjes kunnen plaatsen, in handen van (het moederbedrijf van) Google. Google biedt YouTube aan in de 'Europese Economische Ruimte'.

2.4. FvD c.s. maken gebruik van de YouTube-service van Google voor het plaatsen van video's op de YouTube-kanalen 'Forum voor Democratie' en 'Forum for Democracy International'.

2.5. De rechtsverhouding (overeenkomst) tussen YouTube en haar gebruikers wordt onder meer beheerst door haar Servicevoorwaarden, haar Community-richtlijnen, haar beleid tegen misleidende medische informatie over Covid-19 (hierna: het Covid-beleid) en door de regels met betrekking tot veiligheid en auteursrecht.

2.6. In de Servicevoorwaarden staat, voor zover van belang:

"Als we redelijkerwijs van mening zijn dat Content deze Overeenkomst schendt of schade kan toebrengen aan YouTube, onze gebruikers of derden, kunnen we deze Content geheel of gedeeltelijk weghalen of verwijderen ."

2.7. In het Covid-beleid is onder meer opgenomen;

"YouTube staat geen content toe die misleidende medische informatie verspreidt die in strijd is met de medische informatie over COVID-19 van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) of lokale gezondheidsautoriteiten. Dit geldt alleen voor content die in strijd is met de aanbevelingen van de WHO of lokale gezondheidsinstanties met betrekking tot

- *Behandeling*
- *Preventie*
- *Diagnose*
- *Besmetting*
- *Richtlijnen voor social distancing en zelfisolatie*
- *Het bestaan van COVID-19*

Opmerking: Het YouTube-beleid voor COVID-19 kan worden aangepast als de aanbevelingen van Internationale of lokale gezondheidsinstanties veranderen. Dit beleid is gepubliceerd op 20 mei 2020

Wat dit beleid voor jou betekent

(...)

Post geen content op YouTube die een van deze elementen bevat:

(...)

- *Content waarin wordt geclaimd dat ivermectine of hydroxychloroquine effectieve behandelingen zijn voor COVID-19.*

(...)

Misleidende informatie over social distancing of zelfisolatie: *content waarin de doeltreffendheid van de aanbevelingen van de WHO of lokale gezondheidsautoriteiten in twijfel wordt getrokken als het gaat om het bewaren van fysieke afstand en zelfisolatie om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.*

(...)

Content waarin het bestaan van COVID-19 wordt ontkend:

(...)

- *Content waarin wordt ontkend het dat COVID-19 bestaat.*
- *Content waarin wordt geclaimd dat niemand ziek is geworden van COVID-19 of eraan is overleden.*
- *Content waarin wordt geclaimd dat het virus niet meer bestaat of dat de pandemie voorbij is.*
- *Content waarin wordt geclaimd dat de symptomen, dodentallen of besmettelijkheid van COVID-19 minder ernstig zijn dan of even ernstig zijn als die van een verkoudheid of de griep.*

- *Content waarin wordt geclaimd dat de symptomen van COVID-19 nooit ernstig zijn.*

(...)

Hier vind je wat voorbeelden van content die niet is toegestaan op YouTube:

(...)

- *Content waarin wordt geclaimd dat COVID-19-Vaccins geen effectieve manier zijn om COVID-19 tegen te gaan.*

(...)

Content die (...) hier beschreven beleid tegen misleidende informatie schendt. kan worden toegestaan als die content context bevat die evenveel of mee, gewicht toekent aan compenserende informatie van lokale gezondheidsautoriteiten of aan de medische of wetenschappelijke consensus. We staan mogelijk ook uitzonderingen toe als de content het doel heeft om de misleidende informatie die ons beleid schendt tegen te spreken of te ontkrachten. Deze context moet worden weergegeven in de beelden of audio van de video zelf.

(...)

Wat er gebeurt als content dit beleid schendt

Als je content dit beleid schendt, verwijderen we de content en sturen we je een e-mail om je dit te laten weten. Als dit de eerste keer is dat je onze communityrichtlijnen schendt, krijg je (...) een melding. maar worden er geen maatregelen genomen tegen je account. Als het niet de eerste keer is geven we je kanaal (...) een waarschuwing. Als je 3 waarschuwingen binnen 90 dagen krijgt wordt je kanaal beëindigd."

- 2.8. Op 17 maart 2021 heeft FvD de video "FvD in Diemen! De Vrijheidskaravaan trekt door!" (Video 2) op haar YouTube-kanaal geplaatst. Deze video duurt 58:56 minuten en toont een campagnebijeenkomst van FvD tijdens de Tweede Kamerverkiezingen in 2021.

- 2.9. Op 3 juni 2021 hebben FvD c.s. de video " [eiser 3] exposet Rockefeller Foundation in de Tweede Kamer" op hun YouTube-kanalen geplaatst. Deze video (hierna: de Video) duurt 4:58 minuten en toont een toespraak van [eiser 3] tijdens een debat over de coronamaatregelen in de Tweede Kamer. Hij zegt daarin onder meer het volgende:

"Voorzitter, in 2010 ontwikkelde de Rockefeller Foundation, één van de meest invloedrijke ngo's ter wereld, een aantal scenario's voor de toekomst van technologie en internationale ontwikkeling: dit rapport .

En in dit rapport beschrijft de Rockefeller Foundation het zogeheten "Scenario Lock Step", over de komst van een wereldwijde pandemie en de nasleep ervan.

(...)

Pas dertien jaar na de pandemie zou het publiek volgens de Rockefeller Foundation doorkrijgen dat ze belazerd zijn, genoeg krijgen van de controle en de absurde machtsfantasieën van de heersers.

En voorzitter, ik hoop toch zo dat de Rockefeller Foundation op dat punt ongelijk gaat krijgen. Al hun voorspellingen zijn uitgekomen, maar ik hoop dat ze hier echt ongelijk krijgen.

Dat er een punt komt dat wij wakker worden.

Dat we inzien dat het een collectieve psychose is.

(...)

Dat het op slot gooien van het hele land, de halve wereld gedurende anderhalf jaar vanwege een griepvariantie krankzinnig is.

Dat we rondlopen met die lullige niet-werkende mondkappen, dat we ons houden aan die volstrekt onzinnige afstandsregels .

(...)

Dat we prima eerstelijns medicijnen, zoals ivermectine, tegenhouden, alleen om die experimentele injecties de status van "toegelaten vaccin" versneld te kunnen geven.

Dat we kletsen over "Oh, de besmettingen lopen terug" terwijl dit vorig jaar natuurlijk óók gebeurde, zoals dat elk jaar gebeurt, zoals er straks natuurlijk met de herfst weer nieuwe besmettingen komen, zoals dat altijd gebeurt.

En we doen alsof dat door "corona" komt, terwijl wat we vroeger de griep noemden schijnbaar geheel zou zijn verdwenen.

Maar het belangrijkste, en dat zijn mijn afrondende woorden, dat we inzien dat met als voorwendsel één of andere hysterie over deze Chinese griep een infrastructuur is opgetuigd die op elk willekeurig moment, wegens elk willekeurig voorval opnieuw kan worden aangewend.

Lockdowns, mondkapjes, afstand houden, niet meer reizen, geen handen meer schudden, belachelijke experimentele injecties laten inspuiten. (...)"

- 2.10. YouTube heeft de Video op 15 juni 2021 verwijderd van het kanaal van FvD en op 21 juni 2021 van het kanaal van FvD International. In de toelichting op de eerste verwijdering staat onder meer:

"YouTube staat geen content toe waarin wordt geclaimd dat schadelijke stoffen of gezondheidsbehandelingen gezondheidsvoordelen kunnen hebben." en in die bij de tweede: "YouTube does not allow content that spreads medical misinformation that contradicts the World Health Organization (WHO) or local health authorities' medical information about COVID-19, including on methods to prevent, treat or diagnose COVID-19 and means of transmission of COVID-19."

In de toelichtingen wordt verwezen naar links van YouTube met meer informatie over de servicevoorwaarden en het COVID-beleid.

- 2.11. YouTube heeft Video 2 op 29 juni 2021 verwijderd.

- 2.12. Naar aanleiding van de schending van het beleid heeft YouTube na de verwijdering van Video 2 FvD een eerste waarschuwing ('strike') gegeven, op grond waarvan FvD zeven dagen niet kon uploaden, posten of livestreamen via YouTube.

- 2.13. FvD c.s. hebben bezwaar gemaakt tegen de verwijderingen en bij brief van 6 juli 2021 (van haar advocaat) Google gesommeerd om deze terug te plaatsen en de 'first strike' in te trekken.

- 2.14. Bij e-mail van 13 juli 2021 heeft (de advocaat van) Google FvD c.s. meegedeeld dat zij gerechtigd was de video's te verwijderen, omdat daarin beweringen worden gedaan die in strijd zijn met het Covid-beleid.

3 Het geschil

- 3.1. FvD c.s. vorderen, na wijziging van eis, waarbij – onder meer – de vordering tot terugplaatsen van Video 2 is ingetrokken:

I. YouTube te gebieden om binnen 24 uur na betekening van het vonnis de Video terug te plaatsen en teruggeplaatst te houden op de betreffende kanalen van eisers op het platform van YouTube,

II. YouTube te gebieden om binnen 24 uur na betekening van het vonnis de 'first strike' op het account van Forum voor Democratie op te heffen en de registratie van de verwijdering van de Video uit de accountinformatie van Forum voor Democratie en Forum for Democracy International te verwijderen en/of er anderszins voor te zorgen dat de 'first strike' en de verwijdering niet in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van eventuele toekomstige vermeende schendingen van de Servicevoorwaarden door Forum voor Democratie en/of Forum for Democracy International;

III. YouTube te gebieden om zich te onthouden van het opleggen van toekomstige beperkingen of maatregelen op de YouTube-accounts van Forum voor Democratie en/of Forum for Democracy International, zoals verwijderingen, stakingen, schorsingen of accountbeëindiging, zonder hen daarvan minimaal 48 uur, subsidiair 24 uur, van tevoren in kennis te stellen en hen de gelegenheid te bieden vooraf bezwaar te maken tegen de voorgenomen maatregelen;

IV. YouTube te gebieden om binnen 14 dagen na betekening van het vonnis op kosten van YouTube de Servicevoorwaarden en het COVID-beleid aan te passen op zodanige wijze dat het gebruikers toegestaan zal zijn om content te plaatsen die afwijkt van de op dat moment heersende consensus van de WHO en (andere) nationale en internationale overheidsinstellingen of -autoriteiten,

dit alles op straffe van dwangsommen en met veroordeling van Google/YouTube in de proceskosten en de nakosten, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover.

3.2. FvD c.s. hebben hun vorderingen met name gebaseerd op de volgende stellingen:

- de uitingen in de Video bevatten geen content die kan leiden tot aanzienlijk risico op ernstige schade en is wat dat betreft niet in strijd met de servicevoorwaarden, de Communityrichtlijnen en/of het Covid-beleid;
- voor zover de uitingen in strijd zijn met de standpunten van de WHO en het RIVM, gaat het beleid om dat te verbieden te ver, omdat dit een ontoelaatbare inmenging in de uitingsvrijheid van FvD c.s. teweegbrengt, mede tegen de achtergrond van de monopoliepositie van YouTube en de positie van [eiser 3] als politicus. FvD wordt daarmee feitelijk monddood gemaakt, waardoor het onmogelijk wordt kritiek te leveren op omstreden regeringspolitiek.

Aldus heeft YouTube door het verwijderen van de Video in strijd gehandeld met normen van redelijkheid en billijkheid en onrechtmatig jegens FvD c.s. De belangen van FvD c.s. bij terugplaatsen van de Video wegen zwaarder dan het eigendomsrecht van YouTube en de volksgezondheidsbelangen die worden gediend door een strikte toepassing van het Covid-beleid.

3.3. Google voert gemotiveerd verweer. Zij stelt – kort gezegd – dat YouTube op grond van de Servicevoorwaarden en het Covid-beleid de Video terecht heeft verwijderd en beroept zich verder op haar eigendomsrecht en het recht van vrijheid van onderneming.

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4 De beoordeling

4.1. Voorop staat dat YouTube en FvD c.s. private partijen zijn. FvD c.s. hebben bij het aanmaken van hun YouTube-accounts de Servicevoorwaarden aanvaard. Tussen partijen is een overeenkomst tot stand gekomen, op basis waarvan FvD c.s. in beginsel zijn gebonden aan de Servicevoorwaarden, de Communityrichtlijnen en het Covid-beleid.

4.2. Google stelt zich terecht op het standpunt dat de onder 2.9 geciteerde uitlatingen van [eiser 3] op gespannen voet staan met verschillende (onder 2.7 vermelde) bepalingen uit het Covid-beleid en als schending daarvan kunnen worden aangemerkt. Dit geldt met name voor de bepalingen die zien op mondkapjes, *social distancing* en de vergelijking met griep, alsmede de bepalingen die verbieden te beweren dat vaccins het risico op Covid-19 niet verkleinen en te claimen dat ivermectine of hydroxychloroquine effectieve behandelingen zijn voor Covid-19. Ook als rekening wordt gehouden met de provocatieve stijl die [eiser 3] eigen is, kan het gebruik van termen als “een collectieve psychose” “een griepvariantie”, “volstrekt onzinnige afstandsregels”, “experimentele injecties” tegenover “prima eerstelijns medicijnen, zoals ivermectine”, niet anders dan als een schending van die bepalingen worden gezien. Anders dan FvD c.s. stellen, kunnen deze uitingen niet (evident) als ‘beeldspraak’ worden gezien. Dat [eiser 3], zoals FvD c.s. bepleiten, “de doeltreffendheid van de afstandsregels strikt genomen niet in twijfel trekt”, kan – mede in het licht van zijn eigen stellingen, houding in het openbaar en andere publieke optredens – nauwelijks serieus worden genomen.

4.3. Dit leidt tot de (tussen)conclusie dat de uitlatingen van [eiser 3] in de Video voorshands in strijd zijn met het Covid-beleid, en het verwijderen door YouTube in lijn is met de Servicevoorwaarden en dus niet in strijd is met de overeenkomst tussen partijen.

4.4. Het voorgaande neemt niet weg dat gronden aanwezig kunnen zijn om de verwijdering van de Video naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar, dan wel onrechtmatig te achten. In dat verband hebben FvD c.s. zich beroepen op hun vrijheid van meningsuiting.

4.5. Zoals in eerdere vonnissen van de voorzieningenechter van deze rechtbank¹ is overwogen, kan artikel 10 EVRM, waarin het recht op vrijheid van meningsuiting is vastgelegd, doorwerken in privaatrechtelijke verhoudingen, bijvoorbeeld door de invulling van open privaatrechtelijke normen, zoals de verplichting bij de uitvoering van een overeenkomst te handelen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Datzelfde geldt voor de open norm die in artikel 6:162 BW (onrechtmatige daad) is opgenomen: als onrechtmatige daad wordt

tevens aangemerkt een doen of nalaten in strijd met "hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt". De rechter moet beoordelen of aan deze normen is voldaan. Bij die beoordeling geldt het volgende als uitgangspunt.

- 4.6. Het recht van een ieder op vrijheid van meningsuiting is niet onbegrensd en betekent niet dat Google zonder meer gehouden is de uitlatingen van FvD c.s. die in strijd zijn met haar Covid-beleid op haar platform te dulden. Op grond van haar eigendomsrecht en het recht op vrijheid van onderneming mag Google in beginsel zelf regels stellen die op haar platform YouTube van toepassing zijn, waaronder de regel dat content die in strijd is met haar Covid-beleid wordt verwijderd. Google heeft toegelicht dat het Covid-beleid ten doel heeft de verspreiding van schadelijke en gevaarlijke medische misinformatie op YouTube tegen te gaan. Omdat Google niet zelf in medische discussies kan treden, richt zij zich hierbij naar de wetenschappelijke consensus zoals die wordt uitgedragen door de WHO en door nationale organisaties als het RIVM. Het Covid-beleid is mede gebaseerd op een mededeling van de Europese Unie van 10 juni 2020 die ten doel had misinformatie over Covid-19 te bestrijden, alsmede op de *Code of Practice* van de Europese Commissie van oktober 2018 die gaat over de bestrijding van online desinformatie. Nu Google met haar Covid-beleid de richtlijnen van dergelijke gezondheidsorganisaties en verschillende overheden volgt, moet uitgangspunt zijn dat zij niet onredelijk handelt, maar integendeel, dat zij juist handelt op een manier die "volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt".
- 4.7. Het recht op vrijheid van meningsuiting voor een ieder impliceert voorts niet een recht op het forum van zijn of haar keuze. FvD c.s. erkent dat op zich wel, maar heeft de nadruk gelegd op de omstandigheid dat YouTube een enorm bereik heeft en dat uit onderzoek blijkt dat een substantieel deel van het publiek dat kanaal ook gebruikt voor de nieuwsvoorziening. Volgens dit onderzoek geldt dit met name voor jongere mensen, die een belangrijk deel vormen van het (potentiële) electoraat van FvD en [eiser 3]. Volgens FvD c.s. is YouTube in feite onmisbaar om de kritische geluiden zoals verwoord in de Video bij dat publiek onder de aandacht te kunnen brengen. Andere sociale media zijn daartoe minder geschikt vanwege de inrichting (van Facebook moet je lid zijn) en/of het vluchtige karakter ervan (Twitter, Instagram), of zijn relatief onbekend (Bitchute en Utreon).
- 4.8. Aan FvD c.s. kan worden toegegeven dat het gebruik kunnen maken van een kanaal als YouTube in de huidige maatschappij van groot belang is om een boodschap te kunnen uitdragen. Dit betekent echter niet dat YouTube voor kritische geluiden/politieke uitingen een maatschappelijke 'must-carry'-verplichting heeft. Een dergelijke verplichting is ook niet opgenomen in het (Europese) voorstel voor de Wet inzake digitale diensten (de Digital Service Act). In het licht van het Appleby-arrest van het EHRM van 6 mei 2003² ligt de lat voor ingrijpen door de overheid, of de rechter, in de vrijheid van internetplatforms om de door hen gepubliceerde content te modereren overheid hoog. Alleen indien de belemmeringen "*any effective exercise*" van de vrijheid van meningsuiting onmogelijk maken, of als "*the essence of the right has been destroyed*", is de overheid (rechter) gehouden in te grijpen. Het komt er dus op neer, dat pas als elke effectieve uitoefening van de uitingsvrijheid wordt tegengegaan, of als de essentie van het recht op vrijheid van meningsuiting wordt vernietigd, er aanleiding is om in te grijpen. Die hoge lat wordt hier niet gehaald.
- 4.9. Van belang is dat eisers hun meningen en standpunten via tal van andere kanalen onder de aandacht van het publiek kunnen brengen. Zij beschikken over de website www.fvd.nl, een eigen FvD-app, maken gebruik van Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn en Telegram en van diverse andere websites. De Video – de uiting waar het hier over gaat – is een speech die [eiser 3] als volksvertegenwoordiger van FvD heeft gehouden in de Tweede Kamer. FvD stelt terecht dat politieke uitlatingen een hoog beschermingsniveau genieten, maar [eiser 3] heeft voldoende mogelijkheden om zijn politieke standpunt naar voren te brengen, in het bijzonder op het 'platform' dat daarvoor is bedoeld, de Tweede Kamer. FvD c.s. stellen terecht dat [eiser 3] in de Tweede Kamer parlementaire immuniteit geniet en dat hij daar in beginsel alles mag zeggen wat hij in de speech op de Video zegt en ook op de wijze waarop hij dat wil en doet, maar dat betekent nog niet dat dat ook op YouTube geldt. In de Tweede Kamer gelden andere regels, kunnen over zijn uitspraken vragen worden gesteld en kunnen andere volksvertegenwoordigers hem van repliek dienen. De Video is ook nog steeds integraal te vinden op het videokanaal van de Tweede Kamer: www.debatdirect.tweedekamer.nl. FvD c.s. hebben gelijk dat niet iedereen – en zeker het publiek dat zij willen bereiken – waarschijnlijk zonder meer de weg naar het debat-directkanaal zal weten te vinden. Zij kunnen echter eenvoudig via een van de vele social media waarvan zij gebruik maken hun volgers wijzen op het bestaan van de Video en hun een link naar de Video sturen. Zij kunnen dit zelfs via YouTube doen. YouTube heeft immers ter zitting verklaard er geen bezwaar tegen te hebben als eisers via hun YouTube kanalen wijzen op de kritische speech van [eiser 3] met een link naar het debat-directkanaal. Wat YouTube niet wil is als spreekbuis – 'megafoon' – dienen voor de directe verspreiding van de met haar beleid

strijdige uitingen (en nu er geen *'must-carry'*-verplichting bestaat, hoeft zij dat ook niet). Dit alles brengt met zich dat FvD c.s. voldoende mogelijkheden hebben om de uitingen in de Video onder de aandacht van het (voor hen relevante) publiek te brengen. Daarbij komt dat ook overigens gebruikmaking van YouTube voor hen nog steeds een reële optie is, ook om hun kritische boodschap verder onder de aandacht te brengen. Zij zijn niet van YouTube geweerd: er staan nog steeds tal van kritische video's op hun kanalen. Aldus kan moeilijk worden volgehouden dat door de verwijdering van en het niet terugplaatsen van de Video door Google "elke effectieve uitoefening van de uitingsvrijheid" wordt belemmerd of dat daardoor "de essentie van het recht op vrijheid van meningsuiting wordt vernietigd" (of – in de woorden van FvD c.s. zelf – dat de mening van [eiser 3] "onhoorbaar" wordt gemaakt, hetgeen "het einde inluit van het kritische geluid van FvD en [eiser 3] "). Ten slotte kan het beroep van FvD c.s. op uitspraken van rechters in andere Europese landen FvD c.s. niet baten: in de zaken die zij aanhalen lijkt steeds sprake te zijn van de verwijdering van het volledige *account* van een gebruiker (een *'ban'*) en niet van een enkele uiting.

- 4.10. Dat sprake is van discriminatie – dat YouTube, zoals FvD c.s. lijken te betogen, de Video heeft verwijderd omdat deze is geplaatst door FvD en is verwijderd omdat FvD c.s. een bepaalde politieke gezindheid vertegenwoordigen en niet vanwege de inhoud – is niet gebleken. Google heeft toegelicht dat filmpjes in beginsel alleen worden verwijderd nadat een gebruiker YouTube erop heeft gewezen dat mogelijk sprake is van strijdigheid met de Community-richtlijnen (het filmpje heeft *'geflagd'*) en dat vervolgens alleen naar de inhoud wordt gekeken voordat tot verwijdering wordt overgegaan. Van *'filteren'* op de naam van FvD of [eiser 3] is geen sprake. Het feit dat talrijke andere kritische geluiden van FvD c.s. en [eiser 3] nog steeds op YouTube te vinden is daarvoor illustratief. Deze toelichting wordt plausibel geacht.
- 4.11. Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen, kan het beroep van FvD c.s. op de vrijheid van meningsuiting niet leiden tot de conclusie dat het verwijderen van de Video naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, dan wel onrechtmatig. Van YouTube kan evenmin worden gevergd dat zij minder ingrijpende maatregelen neemt, door bijvoorbeeld niet de gehele video te verwijderen, maar alleen bepaalde niet toegestane fragmenten, of door het plaatsen van een banner of disclaimer. Zoals Google ter zitting heeft toegelicht, is haar beleid – en in de overeenkomst vastgelegde afspraak – nu eenmaal dat een video (in zijn geheel) wordt verwijderd als deze content bevat die in strijd is met de overeenkomst. YouTube heeft haar bedrijfsvoering niet zo ingericht dat zij banners kan plaatsen en/of in video's van haar klanten gaat snijden en er bestaat voorshands ook geen (rechts)grond om haar te dwingen dit te wijzigen (zeker niet in kort geding).
- 4.12. Nu de verwijdering van de Video niet onrechtmatig wordt geacht en Video 2 geen onderwerp is van dit kort geding, bestaat onvoldoende basis om Google te veroordelen tot opheffing van de *'first strike'*. Zoals ter zitting is toegelicht, kunnen *'strikes'* ertoe leiden dat iemand volledig van YouTube wordt geweerd. Eisers hebben erop gewezen dat er een *'chilling effect'* uitgaat van deze *'strikes'*, omdat zij door het risico een *'strike'* te krijgen, voorzichtiger zullen (moeten) zijn met het uiten van hun mening op YouTube. FvD c.s. stellen dat fractieleden van FvD zich door dit risico in de Tweede Kamer mogelijk zullen matigen. Hierin worden zij niet gevolgd. Zoals hiervoor is overwogen, kunnen zij in de Tweede Kamer in beginsel alles zeggen, blijven die uitlatingen beschikbaar op het debatdirect-kanaal, en kunnen zij hun volgers daar – ook via YouTube – op attenderen. Van een (reëel) risico op *'deplatforming'* voor volksvertegenwoordigers is dus geen sprake.
- 4.13. Evenmin bestaat enige (rechts)grond om YouTube op voorhand te verbieden om zonder vooraankondiging in de toekomst beperkingen of maatregelen aan FvD op te leggen, of om haar Covid-beleid aan te passen. Google heeft terecht aangevoerd dat dat dit een te vergaande doorkruising van haar eigendomsrecht, vrijheid van onderneming, beleidsvorming en bedrijfsprocessen zou zijn.
- 4.14. De slotsom is dat de gevraagde voorzieningen worden geweigerd, met veroordeling van eisers in de proceskosten.

5 De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. weigert de gevraagde voorzieningen,

5.2. veroordeelt eisers hoofdelijk in de kosten van dit geding, tot heden aan de zijde van gedaagde begroot op:

- € 667,- aan griffierecht en
- € 1.016,- aan salaris advocaat,

5.3. verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. R.A. Dudok van Heel, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. M. Balk, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 15 september 2021.**3**

1 Vonnissen van 13 oktober 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:4966 en 18 augustus 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:4308

2 ECLI:CE:ECHR:2003:0506 JUD 004430698

3 type: MB coll: JD
